

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful Romanu este Dumineca si Joi'a, la fiecare două septemani cu adausul Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditor'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 96.

ANULU XXV.

Sibiu 416 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl., iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru ant'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 2810 Scol.

Cerculariu

Câtra tôte oficiile protopresbiterale, câ inspectorate tractuale de scôle.

A venitu la cunoscinti'a acestui consistoriu, ca directorii, comitetele si alte organe ale nôstre scolastice dau la invetiatori atestate de servitiulu lor numai cu simpl'a subscriere fâra aplicarea sigilului oficiosu, ba de multe ori nici nu dau numeru acelor atestate; din acestu defectu nu numai ca se pôte nasce dubietate asup'r'a autenticitãtii acelor atestate, dar' s'aru poté presupune ca cei cari le-au datu n'au fostu competenti de a liberã atari atestate, si poté s'aru poté probã chiaru si falsitatea lor, de unde aru urmã neplaceri si pentru cei ce le-au datu si pentru cei ce le posedu

Pentru incungiurarea acestoru inconveniente de o parte, si de alt'a pentru câ la o eventuala pensionare a invetiatorilor sa se póta luã in justa considerare atestatele despre anii lor de servitiu, (tit.) Domni'a Ta esti invitatu a avisã pre directorii locali de scôla, pe comitetele scolastice, cu unu cuventu pe organele scolastice din districtulu inspectoratulu (tit.) Domniei Tale, câ la estradarea atestatoru de servitiu pentru invetiatori, pre lãnga subscrierea respectivulu organu competentu, sa se aplice totu-déun'a si sigilulu oficialu si numerulu de gestiune alu protocolulu, sub care s'a datu acelu atestatu.

Din siedinti'a consistoriulu archidiecesanu tienuta in Sibiu, la 26 Novembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Nr. 1941 Scol.

Este in generalu cunoscutu, ca inaltulu ministeriu unghurescu regescu de culte si instructiune publica a opritu unele cârti de a se intrebuintã câ manuale de invetiamentu in scôle preste totu si prin urmare si in scôlele nôstre confessionale române. Pentru câ organele nôstre scolastice si in specialu invetiatorii si profesorii de pre lãnga institutetele nôstre, din nesciintia séu din nebagare de séma sa nu cada in abaterea de a intrebuintã in prelegerile lor acele cârti séu manuale oprite si prin urmare sa nu vina, chiaru fâra vin'a lor in pericolulu de a fi trasi in judecata: se comunica aci (in aclusu) unu conspectu, asiã precum ni s'a impartasitu de câtra in. ministeriu, despre tôte acele cârti si manuale române, câte suntu interdise pâna astadi de a se folosi in scôle.*)

P. T. Domni'a Ta vei comunicã câte unu exemplariu din acelu conspectu la tôte scôlele din comunele de sub inspectoratulu P. T. Domniei Tale cu scopu, câ invetiatorii si profesorii sa se ferésca, chiaru in interesulu lor, de a se folosi cu acele cârti in prelegerile ce dau eleviloru si studentiloru in scôla.

Despre cârtile ce se voru oprí de aci inainte din scôle vei fi incunoscintiatu din tempu in tempu, precum acele ni se voru impartasi de câtra

*) S'a publicatu in „Tel. Rom.“ Nr. 64.

inaltulu ministeriu u. r. alu cultelor si alu instructiunei publice.

Din siedinti'a consistoriulu archidiecesanu tienuta in Sibiu la 26 Novembre, 1876.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Nr. 2280 Scol.

Prin acést'a esti insarcinatu D-Ta a substerne acestu consistoriu cu posibil'a urgentia unu conspectu despre toti invetiatorii dela scôlele din comunele districtulu de sub inspectoratulu D-Tale.

1) numerulu curentu, 2) numele de botezu si de familia alu invetiatorulu, 3) numele comunei unde este scôla, 4) salariulu invetiatorulu, 5) déca este numitu definitivu séu provisoriu, 6) déca are atestatu de calificatiune ori bá, 7) de cându servece câ invetiatoriu, 8) observãri.

Cu acést'a ocaziune P. T. Domni'a Ta esti invitatu a avisã si propriamente a sommã pre toti invetiatorii, cari n'au atestate de calificatiune, câ in terminu de unu anu dela 12 Ianuariu 1878 incependu sa se supuna examenulu de calificatiune, câci la din contra nu voru mai poté remãné in functiune.

Din siedinti'a consistoriulu archidiecesanu tienuta in Sibiu, la 36 Novembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiu, in 3/15 Decembre.

Amenuntele despre caderea Plevnei nici astadi inca nu ne au sositu. Multe si varii se scriu, se vorbescu si se telegraféza si pentru raportoru este greu a culege grauntiele adeverulu din mass'a mare a materialulu ce-i sta la dispositiune. Atãtu este constatatu, ca nu armat'a aliata de impresurare a atacatu trupele turcesci, ci Osman-pasi'a, silitu prin total'a lipsa a proviantulu s'a incercatu a sparge cerculu ce 'lu inlestase de atãta vreme. Luni in 10 Decembre n. Osman-pasi'a si-a dirigiatu trupele sele in 3 directiuni si anume: o parte câtra nord-vestu intre Gorni-Etropolu si Gorni-Dubnik, a dou'a parte spre sud in directiune câtra „muntele verde“ si a trei'a parte spre nord in directiune câtra Opanci. Partea a trei'a avea sa esecute numai unu atacu simulatu. Partea trupelor dirigiata câtra nord-vest la Gorni-Etropolu a fostu comandata de insusi Osman-pasi'a. La Opanci si la Gorni-Etropolu turcii au inaintatu pâna in redutele rusesci si s'au luptatu cu mare bravura. Regimentele rusesci, cari aperau redutele fura tare decimate si de abiã se mai tieneau, cându artileri'a brava romãna prin tirulu admirabilu a scosu pe turci din transieele rusesci. La Opanci, unde erau romãni, turcii au resbitu a luã fortificatiunile, inse romãni, viteji cum suntu, au facutu unu **asaltu** si au luat ierasi redutele. Cu acést'a ocaziune, **romãni au prinsu intrég'a colóna turcesca, 7000 de ómeni**

cu multe tunuri. Prisonierii turcesci au lapedatu armele si au defilatu inaintea Domnitorulu romãnu. Regimentulu 13 de dorobanti va escortã pe prisonierii acesti'a la aducerea loru in tiéra. Ataculu asup'r'a „muntelui verde“ fu indata respinsu de generalulu Skobelev, care a persecutatu pe turci si a intratu deodata cu turcii in Plevn'a. Divisiunea II romãna, care ocupã Griviti'a, a intratu indata, dupa ce s'a incinsu lupt'a, in Plevn'a, si astfeliu **romãni au fostu cei dintãiu in Plevn'a.** Astfeliu Osman-pasi'a a ajunsu intre doué focuri. Inaintea sea avea pe generalulu Ganetzky cu doué divisiuni de granatiri si in spate pe generalulu Skobelev cu trupele dela „muntele verde“ si pe romãni din Griviti'a. Ne mai fiindu nici o scapare Osman-pasi'a, care intr'aceea fu usioru ranitu, a capitulatu fâra conditiune cu tóta armat'a sea. Dupa „Presse“ din Vien'a unu oficieru de ulani aru fi fostu acelu, care a adusu scirea tiarulu dicendu-i: „Majestate! Plevn'a este la piciorle Majestãtiei Vóstre!“ — Tiarulu a intratu Mercuri in Plevn'a, unde a facutu lui Osman-pasi'a o visita, dandu-índereptu sabi'a, in recunoscintia pentru viteji'a dovedita. Si Domnulu Romaniei a felicitatu pe Osman-pasi'a pentru curagiulu seu. Perderile rusiloru in lupt'a dela Plevn'a suntu, dupa scirile oficiale, 57 oficieri si 1792 soldati. Prisonieri s'au facutu 36,000 turci si s'au luat 77 tunuri.

Eri s'a publicatu in Belgradu proclamatiunea, care vestesce trecerea frontierelor turcesci prin trupele serbesci. Si romãni, precum anuncia „Politische Correspondenz“ voiescu a mobilisã unu corpu nou de armata de 80,000, care are sa remana, in tiéra pentru apărarea eventuala a frontierelor. Aceste sciri autentice arata pe deplinu incãtu suntu basate sperantiele de pace!

Despre situatiunea la Plevn'a inainte de catastrofa aflãmu in epistolele private de mai josu urmatórele:

De lãnga Plevn'a, 5 Nov. 1877.

Vei fi presupusu, intielesu si auditu, ca in catrau mi-amu luat sborulu sub circumstantiele evenemintelor presente; deci amu numai a Te incunoscintiatã, ca de presentu me aflu in armat'a romãna III divisiune, 2 brigada, 2 regimentu de infanteria, II batal., 3 compania, la asediulu Plevnei si pâna acum nevatematu, intregu si sanatosu. Strapatie si suferintie de totu felulu 'ti poti inchipui, ca avemu destule; ci le suportãmu tôte cu pacientia si resignatiune, fiindu concicii de scopulu sacru, pentru carele ne sacrificãmu. Câ sa ai o idea despre viéti'a militaria la unu asediu, 'Ti schitiediu aici in scurtu câte-va momente: Aséra veniramu din gard'a dela servitiulu de avantposturi; astadi tóta compani'a se afla de diminétia dusa la lucru la facere de gabione (cosiuri ce se punu pe margine la intaritari si se umplu cu pamentu), si la sapare de siantiuri si fortificãri; eu me aflu singuru in cortu si lãnga unu foculetiu. 'Ti scriu aceste siruri pe dosulu ploscei pe genunchi; soldatii din taber'a nôstra intinsa intr'o caldare de dealuri lucra un'a si alt'a, aducu lemne, apa, curatia arme, spala, sapa la bordeie etc.; indareptulu ta-

berei cânta music'a unu marsiu in variatiuni dupa ari'a! „foia verde de cicóre“, si cu acestea se amesteca si concertulu tunurilor nôstre, a celor rusesci din stãng'a si respunsulu celor turcesci dinaintea nôstra.

Mãne iera mergemu in avantposturi 24 óre, pe côm'a unu dealu in siantiuri sub forturile turcesci Griviti'a si Bucovu, de cari ne desparte o vale angusta, si cari se afla vis-a-vis de dealulu nostru pe altu dealu la distantia de 600—700 metri, ér' cu nisce siantiuri traverse mergemu pâna in fundulu vlei Bucovului sub numitele forturi la distantia de 200 si 300 metri de gardele turcesci. Focuri se schimba mereu, si mai de une-dile abiã scapau de 5 glóntie tientite asup'r'ami, cându mergeamu pe cóst'a délului la siantiurile inaintate. Unu obusu 'mi gaurise si sfarticase si pãndi'a de pe cortu, ca eramu inainte aprópe tare cu taber'a, norocu insa ca nu a fostu nimenea atunci in cortulu nostru. Dar' astfeliu intemplãri suntu la ordinea dilei cu rãnit si morti etc. Ieri nópte éra detera rusii unu atacu dupa mediulu noptiei, fiindu noi in garda; in partea nôstra insa numai focuri isolate s'au schimbatu; ci amu statu in qui vive tóta nóptea, fiindu insciinfiatu de sér'a. Asta nópte ne alarmara éra pe la mediulu noptiei in urm'a unoru focuri dese si plecaramu spre intarirea liniei nôstre, de unde numai spre dina ne-amu reintorsu. Astfeliu decurgu mereu; de repausu e putiena vorba, si cându repausãmu numai cá iepurele. Cu tôte acestea ostirea romãna este de o tienuta laudabila si de buna sperantia, mai alesu sciundu ca Plevn'a câtu de curendu va cadea. Soldatii nostri suntu fôrte rabdatori, lucratori, si la focu bravi si curagiosi fâra temere. — Noi transilvaneni suntemu 4 inisi — in acestu regimentu alu 2-lea, unulu insa s'a bolnavitu si s'a tramisu in spitalu la Craiov'a. Vei fi bunu si vei scrie si acasa mangãindu cu deosebire pre iubit'a nôstra maica. 'Ti scriu acestea in asteptarea si ajunulu altoru eveneminte mai mari decidiatóre de sórtea Plevnei si specialu poté si de a nôstra — câ sa sciti, ce m'amu facutu. De nu cum-va vei vedea, ca armat'a romãna s'a retrasu in Romani'a pâna la 15 curen-tei, nu credu sa ne mai retragemu.

Ibidem Nov. 17.

In conescu cu cele dela 5 a curentei 'Ti mai scriu de óre-ce nu puti espedã epistol'a, fiindu post'a mai departata, — cum-ca la 14 si 15 ale acesteia a fostu planuitu, sa mai dãm nisce atacuri asup'r'a siantiurilor si forturilor turcesci, si mersesemu deja din 30-lea prin traversa in nisce siantiuri, dise „paralele“ pâna in valea mai susu descrisa a Bucovului, sub acestu fortu si Griviti'a, spre a fi aprópe câte-va companii, ce erã sa mergemu inainte si a asteptã acolo diu'a de 14; a remasu insa ataculu din cauza ca a inceputu o vijelia grozava, o plóia cu ninsóre in unire cu unu crivetiulu teribilu de rece, incãtu amu fostu siliti, a ne reintórce inca nóptea in tabera plini de noroiu si pâna la pele de apa. Acum'a nu se scie, ce vomu mai face la Plevn'a, mai davomu atacuri, séu vomu asteptã pâna voru ajunge turcii nu numai sa postésca postulu Craciunulu, ci sa lu si-ajune. De retragerea armatei romãne nu mai

este vorba, ci vomu plecă mai vertosu înainte, se suna, ca regimentulu nostru spre Lom-Palanc'a. Din caus'a frigului vomu duce-o cam reu, ca pentru iórna nu suntemu provediuti de ajunsu... Alimentati'a este suficienta pentru sustinerea vietiei.

Mai deunadile ne visità Mj. Sea Tiarulu Russiei si-si exprimà multiamirea de tienut'a nóstra; iéra in a 12-a a. c. serbaramu luarea Oraviei (Rahovei), unde Alteti'a Sea Domnitoriulu laudà armat'a româna si o incuragià spre alte fapte. Se traseră salve de tuuri si cá sa fia si de folosu multe in turci. Astadi iéra se audu rusii mormaindu cu glasu din tunuri, bagu séma si-au perdutu si ei paciinti'a cu Plevn'a. Fii bunu respundemi, si déca cumv'a nu-ti causédia epistótele de aci vr'o genantia séu compromitere, Te voiu mai insciintiá si eu despre ale nóstre.

Se dice ca in Plevn'a suntu multi unguri. Fii sanatosu! *Ieronimu*

„Monit. Romaniei“ comunica dela teatrulu resbelului urmatótele:

In diu'a de 8 Novembre, serbarea sântilor arhangeli Mihailu si Gávrilu, s'a servisitu pe platoul de lângă satulu Poradim unu Te Deum in onórea A. S. I. Marelui Duce Mihailu, fratele Majestátiei Sele Imperatului si comandantu alu armatei din Caucasu. Majestatea Sea Imperatulu, A. S. I. Marele Duce Nicolae, M. S. Domnitoriulu, A. S. I. Marele Duce Sergie, A. S. R. Príncipele Arnulf de Bavaria, A. S. Príncipele Battemberg, si suitele Imperiale si domnesci, asistau la acestu serviciu divin. Detasiamente din tóte regimentele gardiei imperiale erau fatia la acésta ceremonia. Generalulu Cernatu, comandantulu armatei române dinaintea Plevnei, generalulu Manu, siefulu artileriei acestei armate, si colonelulu Falcoianu, siefu de statu-majoru generalu, venisera spre a felicitá in numele trupeloru române pe Majestatea Sea Imperatorulu pentru onomastic'a di a angustului seu frate, si au asistatu la Te-Deumulu savâr-situ la Poradim. La acea'si óra, se celebrá ace'si oficiu divin la cuartierulu generalu alu armatei române. Dupa terminarea sântei slujbe, trupele au defilat inaintea Majestátiei Séle, si Domnitoriulu a mersu de a luatú dejunulu cu Imperatulu. Inaltimea Sea s'a întorsu apoi la cuartierulu seu, unde a lucratu mai multe óre cu d-nii Cernatu si Manu. Domnitoriulu a primitu in acea di unu respunsu telegraficu fórte cordialu din partea A. S. I. Marelui Duce Michailu, multiamindu i pentru felicitárele ce Inaltimea Sea i tramisese atátu pentru luarea cetatiei Karsului, cátu si pentru diu'a sea aniversara.

In fati'a Plevnei, bombardamentulu din partea nóstra asupr'a positiuniloru inamice a urmatu pe tóta lini'a.

Joi 9 Novembre, I. S. Domnitoriulu a prfmitu de diminétia pe príncipele Bariatin-ski, generalu-adjutantu alu Majestátiei Séle Imperatului, si apoi a plecatu cu A. S. príncipele de Battenberg de a inspectatu fortulu *Aleksandru*. De acolo Inaltimea Sea a mersu la fortulu *Tudoru* care inchide valea spre Bucov'a si indreptéza foculu seu asupr'a acestui satu. Aci Inaltimea Sea primi depesi'a despre ocuparea Rahovei de trupele nóstre si trecu in revista câte-va detasiamente de trupe din divisi'a 2-a. Ceti'a deveni asiá de désa, in cátu Domnitoriulu nu mai putu continuá inspectiunea sea si se întorse la marele seu cuartieru generalu. Aci Inaltimea Sea primi raportulu telegraficu despre scufundarea de către bateriile nóstre dela Calafatu a unui monitoriu turcu, precum si alte amenunte asupr'a luarei Rahovei.

Sciintiele oficiale primite pâna acum asupr'a acestui importantu si stralucitu faptu alu armeloru române suntu urmatótele:

In urm'a intielegerei dintre comandantulu-siefu alu armatei imperiale a Dunarei, A. S. I. Marele Duce Nicolae, si comandantulu-siefu alu armatei de impresurare a Plevnei, M. S. Domnitoriulu, se hotarise a

se atacá Rohov'a, spre a se luá inamicului acea linie de operatiune si de aprovizionare a armatei séle inchisa in Plevn'a, a-i ridicá acelu punctu de reazemu a unei incercári de retragere spre Vidinu séu a unui ajutoriu ce-i aru fi pututu veni de acolo pe acea cale, a largi bas'a de operatiune a armatelor de preste Dunare si a luá in fine, din posesiunea otomana unu punctu, de unde ameriintiá necontentitu malulu stángu alu Dunarei pe partea româna, si de unde osmanii indreptasera dejá si puteau inca sa mai indrepteze agresiuni armate in contr'a teritoriului nostru. Ataculu asupr'a acestei localitáti importante si bine intarita avea sa fia indeplinitu de armat'a româna si de trupe cu totul in afara de acelea cari iau parte la impresurarea Plevnei.

I. S. Domnitoriulu dase D-lui ministru ad-interim la resbelu, cu ocasiunea venirei sele la marele cuartieru domnescu, instructiunile sele in privati'a operatiunei hotarite. Spre acestu sfersitu, detasiamentulu de trupe care ocupá lini'a de etape si de operatiune a armatei române, intrunite sub comand'a d-lui Slanicénu, si care se compunea de 5 batalióne de infanterie, 10 escadróne de calarasi, 5 baterii de artilerie cu 22 tunuri, avea sa execute ataculu Rahovei. Generalulu-majoru din suit'a Majestátiei Sele Imperatorulu Russiei, d. baronu de Meyendorf, detasiatu din corpulu d-lui generalu Gurko, preste Vidu, cu brigad'a sea de rosiori, unu regimentu de ulani rosii si doue baterii calaretie, un'a româna de 8 sub comand'a capitanului Epites, si alt'a rusésca, avea ordinu sa mérga asupr'a Rahovei si sa iá parte la operatiunile dirijate asupr'a acestui orasiu intaritu. Generalulu Meyendorf, ajunsu inaintea Rahovei, ceru a intari cavaleri'a sea, si care se compunea de unu batalionu din 1-lu regimentu de dorobanti.

Dupa ce stabilira comunicatiunea si intielegerea intre densii, generalulu Meyendorf si colonelulu Slanicénu hotarira a atacá Rahov'a in diu'a de 7 Novembre. Trupele acestui din urma aveau sa execute ataculu realu asupr'a positiunei inamice despre resaritu, pe cându generalulu Meyendorf, cu cavaleri'a sea si putien'a infanterie de care dispunea, avea sa execute demonstratiuni amenintátóre spre apusu de Rahov'a spre a atrage in acea parte fortiele inamice si a inlesni ataculu principalu alu coloneloru colonelului Slanicénu.

In diu'a fiesata, miscarea incepù de ambele párti ale positiunei inamice, pe drépt'a si pe stánga Rahovei, miscare sustienuta si de foculu bateriiloru nóstre din Bechetu. Trupele colonelului Slanicéanu luptara cu mare bravura. Pe la órele 1 dupa amédia, generalulu Meyendorf, care, printr'unu focu viu si bine indreptatu alu bateriiloru româna si rusa si prin aretarea fortieloru sele de infanteria si de cavalerie, incepuse demonstratiunile sele ofensive inca inainte de ataculu colonelului Slanicéanu spre a distrage pe inamicu in partea sea, primi sciintia ca ataculu nostru spre Estu erá opritu de inversiunata resistentia a inamicului, ca detasiamentulu nostru din drépt'a sea, de si se facuse stapánu pe o reduta, erá opritu in ataculu seu, si colonelulu Slanicéanu cerea spre a i se inlesni operatiunea, cá generalulu Meyendorf sa impinga cátu se póte mai vigurosu ataculu in partea sea. Atunci generalulu trimise doue companii din batalionulu de dorobanti ce avea cu densulu, sub comand'a majorului Mateescu, spre a dá asaltu redutei turcesci ce avea in facia. Cu cea mai mare intrepiditate si resolutiune, dice generalulu Meyendorf in raportulu seu, aceste doue companii inaintara in foculu bine nutritu alu redutei inamice aperata de o garnisóna mai numerósa: ele se repedira in siantiulu redutei pe care se facura stapáne. Comandantulu loru, maiorulu Mateescu fu ranitu gravu de doue glóntie in capulu trupeli sele, capitanulu Merisiescu luá comand'a si urmá cu barbatie lupt'a. Aprópe jumetate din efectivulu acestoru eroice companii fu pusa afara din lupta. Artileri'a prin foculu ei, rosiorii si ulanii luptându cá infanterie sustienura in modu eficace ataculu pe partea de vestu a Rahovei. Intre acestea surveni nóptea si lupt'a fu suspendata de

ambele párti; trupele nóstre cáscigasera positiuni inaintate, dar' inamiculu, cu tóte perderile ce suferise, nu fusese inca isgonitu din Rahov'a.

In diu'a de 8 Novembre, starea lucrurilor remase aceiasi cá in diu'a precedentu. In nóptea de 8 spre 9, inamiculu, vedindu miscarea de incongiurare ce trupele nóstre incepusera a executa spre a-lu cerná si a-i taiá retragerea (generalulu Meyendorf trimisese preste nópte intregulu batalionu de dorobanti la podulu de pe Ogost, pe unde numai inamiculu putea trece artileri'a si colónele sele de bagagie, cu ordinu a se retransiá la ambele capete ale podului si a se opune acolo energicu, la trecerea inamicului), simtiendu, pe de alta parte preparativele de a începe ataculu ce se faceau din partea nóstra atátu pe tiermulu dreptu alu Dunarei cátu si pe celu stángu, de unde generalulu Lupu, comandantulu trupeloru de observatie, incepuse preparative spre a trece unu batalionu de dorobanti pe pontóne, preste Dunare si a luá garnisón'a Rahovei in spate, turcii ne mai cutezându a asteptá lupt'a, incepura miscarea loru de retragere si iesira din Rakov'a, indreptându-se spre podulu dela Herlec. Batalionulu de dorobanti retransiatu la capetele podului, si care avea ordinu a-lu apará pâna la extremitate spre a dá timpu cavaleriei generalului Meyendorf si trupeloru detasiamentului colonelului Slanicéanu de a sosi si a strivi pe inamicu, prevestitu de inaintarea inamicului prin vedetele nóstre cari si deschisera foculu repliându-se, batalionulu de dorobanti primi pe turci cu o viua impuscatura. O lupta din cele mai inversiunate se incinse aci intre eroiculu batalionu de dorobanti comandatu de capitanulu Merisiescu si tóta forti'a turcesca din Rahov'a care se suiá la mai bine de 2000 ómeni si care luptá desperatu spre a strabate pe acestu podu, singurulu pe unde putea sa-si tréca artileri'a si colónele sele de munitiuni si bagagie, cáci riulu Ogost n'avea altu si malurile ripóse si nivelulu ridicatu alu apei nu permiteau trecerea pe altu punctu. Generalulu Meyendorf nu dispunea de alta infanterie spre a sustiené batalionulu nostru, trimise inse repede bateri'a româna sub escort'a a doue escadróne de rosiori spre a se asiediá pe inaltimile cari dominau podulu si a anfilá calea de retragere a inamicului si o padure preste gárl'a Skit, unde inamiculu adapostea fortiele sele si de unde, prin foculu artileriei sele, voiá a-si deschide drumulu dela podu. Tirulu artileriei nóstre comandata de capitanulu Epites fu de mare precisiune si ajutoriu pentru resistenti'a braviloru dorobanti si oprí, pentru momentu, furi'a atacului inamicului asupr'a podului. Generalulu Meyendorf trimise si bateri'a rusésca spre a intari foculu bateriei române. Turcii inse nu abandonara deseversitu incercarea loru si incepura iérasu ataculu cu o nóua inversiunare asupr'a acelu podu, care le erá absolutu necesaru pentru retragerea loru. Atunci bravulu capitanu Marisiescu, printr'o cutezatóre si indrasnétia inspiratiune, schimbà rolurile in critic'a positiune in care se aflá si din asaliatu devení, la rendulu seu, asaliantu. Elu iesu cu batalionulu seu din transieuri, si vitejii dorobanti se repedu asupr'a turciloru cu baiónet'a. Inamiculu este surprinsu de indrasnéla si impetuositatea acestui atacu, si, vedindu ca este preste putintia a fortiá trecerea podului, elu restórna care cu corturi, cu saci de faina si de orezu in Ogost, la unu punctu mai in josulu apei spre povernisiurile si rovinele despre Dunare, improvisându astfelu repede unu feliu de digu. Elu deshama pe de alta parte tunurile, abandonându chesónele si punendu atelagiurile la lafete; turcii incepu a fugi, dându chiaru prin apa, unde multi dintr'ensii perira. In acestu momentu, cavaleri'a generalului Meyendorf, rosiori si ulani, sosescu cód'a colónei inamice, sabréza escort'a si face vre-o 50 prisionieri, facendu-se totu-deodata stapána pe convoiulu de bagagie si munitiuni continute in 147 care cu cai si boi.

Froic'a resistentia a batalionului I din 1-lu regimentu de dorobanti la podulu dela Herlec pe care turcii nu-lu putura fortiá cu tóte desnadajduitele loru atacuri, tienuse dela

ór'a 4 diminétia pâna la óra 9. Batalionulu avu in acésta lupta perderi de inregistratu; dar' impregiurulu podului, a câmpicii si a mlastineloru din pregiuru s'au gasitu diacendu 200 de cadavre turcesci.

Indata ce se angajase lupt'a la podu, unu detasamentu de rosiori fusese tramisuu in recunóscere spre a vedé, déca inamiculu evacuasera pe deplinu Rahov'a si, constatandu acésta detasiamentulu ocupa orasiulu, eosindu peste putinu si batalionulu de dorobanti din Bechetu.

Rosiorii si ulanii se pusera in góna inamicului si culesera in drumu prisionierii; insa inamiculu, profitandu de perfect'a sea cunoscintia a locurilor, de mlastinele, ripele si vagaunele dealuriloru cari se coboru spre Dunare, luase unu drumu pe cóst'a acestoru dealuri, intre dânele si Dunare, si alesese unu taremu pe care cavaleri'a nu putea operá. Astu-feliu le fu cu putintia turciloru a castigá drumu si a disimulá fug'a loru spre Lom-Palanc'a, si cavaleri'a nóstra fu silita a abandoná urmarirea.

Orasiulu intaritu Rahov'a erá in posesiunea nóstra.

Materialulu care a cadiautu in manile nóstre, atatu prin convoiulu luatú de la inamicu cátu si celu aflatu in cetate, este urmatorulu: unu tunu de fonta calibru 9, cu care erá armata un'a din redute, doue chesóne cu avantu-trenurile loru pline cu munitiuni de artilerie calibru 9 (luate de cavalerie), 183 ladi cu cartusie de infanterie, 45 ladi cu obuse, mitralii si srapnele, o pudrerie cu obuse de 9 care s'a gasitu la un'a din bateriile inamice, 2 ladi cu torpile si focóse percutante, mai multe arme de diferite sisteme, 92 corturi mari, 55 tarnacópe, lopeti si casmale, mai multe obiecte de ambulantiá, mai multe vase si cazane mari pentru facerea pilafului si mangale, mai multe putini mari cu untu si unu depositu insemnatu de provisiuni continendu aproximativu peste 3,000 kile grâu, porumbu si orzu. Afara de acestea, cavaleria a mai gasitu, prin satele din prejuru, aprovizionári mari facute de ostirea turcesca.

Totalulu trupeloru nóstre cari au luatú parte la acésta lupta a fostu de 5050 ómeni. Fortiele inamice erau de aprópe 3,000 ómeni. avendu insa superioritatea positiuniloru avantagióse si bine intarite. Perderile nóstre au fostu: 2 oficiari superiori ucisi: maiorii Jene si Giurgescu; 2 oficiari sup. raniti: locot-colonelulu Maldarescu si maiorulu Mateescu. 2 oficiari inferiorii ucisi: locotenentii Radovci si Bordeanu; 3 oficiari inferiori raniti: sublocotenentii Popescu, Spirovici si Ghica Grigore. In'trupa amu avutu 128 morti si disparuti si 171 raniti. Perderile inamicului au fostu multu mai mari; numai impregiurulu podului de la Herlec diaceau cá la 200 de cadavre ale séle; totu cam atatu s'au gasitu impregiurulu intariloru séle din Rahov'a, afara de raniti. S'au facutu vre-o 60 de prisioneri.

Joi, 10 Noembre, I. S. Domnitoriulu a mersu de diminétia la Majestatea Sea Imperatulu si i a datu amenuntele cunoscute despre lupt'a dela Rahov'a si luarea acestui orasiu. Apoi Maria Sea s'a dusu la Marele Duce Nicolae la Bogotu, unde Domnitoriulu a fostu caldurosu felicitatu de succesulu obtienutu de armat'a nóstra, succesu care are o insemnata importantia pentru operatiunile ulterioare. Inaltimea Sea a luatú aci dejunulu cu Marele duce in cuartierulu seu. A. S. Imperiala a purtatu unu toastu in onórea Domnitoriului si a armatei romane, la care Inaltimea Sea a respunsu ca óstea romana este mandra de a castigá asemenea lauri alaturi cu gloriós'a armata imperiala. Cu acésta ocasiune, Domnitoriulu a conferitu medalii'a nóstra de *Virtute militara* Marelui Duce Nicolae, dicandu'i ca nu numai ca A. S. Imperiala o castigase espunenduse foculu inamicu in rendurile ostirei romanesci in inspectiunile ce a facutu bateriiloru si transieriloru romane, dara ca acestu semnu esprima inca, pelánga sentimentele de cordiala amicitie ale Domnitoriului, si iubirea si respectulu ce armat'a româna are pentru prision'a comandantului siefu alu armatei imperiale. Dupa acést'a Domnitoriulu a tienutu

consiliu cu marele Duce si cu siefulu de statu majoru generalu alu armatei active imperiale, generalulu Nepokoitchiski, si de acolo Inaltimea Sea a mersu la Tuceniti'a spre a vedea pe ajutoriulu comandantulu armatei de impresurare a Plevnei, E. S. generalulu Totleben, care erá inca totu bolnavu de accidentulu ce a avutu. Mari'a Sea a lucratu dóue óre cu ilustrulu generalu, si la órele 6 sér'a, s'a intorsu in Poradimu (Va urmá).

Catastrof'a Plevnei este nimicirea imperiului otomanu, stingerea din concertulu europénu a gloriosei natiuni mahomedane si periclitarea sororei natiuni magiare! Astfeliu plangu si se tanguescu diurnalele magiare din capital'a Ungariei fára exceptiune si totu in acestu tonu li secundéza colegele germáne turcofile din Vien'a. Colónele lorú gemu de „vai si iérasí vai!“

Eata cum se tanguiesce „Pesti Napló“:

„Turci'a, persecutata de sórte, parasita si izolata de amicii simpatici dar' neputinciosi de a-i sucurge intr'ajutoriu, insielata de tradatori si aliati simulanti si sireti, trántita la pamentu de colosulu barbaru dela nordu aliatu cu pigmeii vasali de odinóra ai stralucitei Póрте otomane, cu „Romania“, unu statuletiu pâna ieri alalta-ieri neinsemnatu si pusu sub tutel'a puteriloru mari europene, care cá unu verumetiu se svercolea sub pétr'a incarcata de diamante si cristale a stapanului, se inchiná si târiá la picioarele gloriosiloru sultani Padischa, si astadi acestu pigmeu de statuletiu vasalu acatiatu cá lindin'a de pelea robusta a colosulu ursu, deveníunu monstru, se facú servu fidelu alu gilotinistulu europénu, alu gelatulu moscovitu (hú szolga a muszka hohérnak) cá sa póta sugrumá si ucide nobil'a natiune turcesca si mai apoi sa fia in stare a infige pumnalulu si in inim'a natiunei magiare, sa o puna pe gilotina si sa o nimicéscá de pe fati'a pamentulu ingrasiatu cu sângele strabuniloru eroici — fi descendinti ai lui Árpád, si stapaniti de o miia de ani!“

Totu in acelu diariu mai cetimu:

„Plevn'a, barier'a cea mai puternica in contr'a invasiunei moscovitoru si a pigmeiloru aliati románi, — a cadíutu, pentru ca leulu de beliduce Osman-pasi'a in fruntea luptei crâncene fu vulneratu de glóntiele, — nu scimu de ale rusiloru séu ale militieloru romanesci incaltati in opinci si desconsiderati pâna in acestu resbelu.

Ne prinde fórté mirarea, de scirile, ce ni le aducu telegramele din partea rusésca: cumca lui Osman-pasi'a erá sa-i succéda a se mantui cu intrég'a sea armata, trecendu preste cadavrele rusesci, déca ticalósele de ostiri române nu se repediau de pe cóstele redutei Griviti'a si nu veniau intru ajutoriulu trupeloru de garde imperiali rusesci, cari déjà erau decimate si sdrobite de veementi'a foculu eroiciloru soldati turcesci.

„Asteptámu detaiurile mai autentice despre acésta infricosia catastrofa pentru persecutat'a de sórte Turci'a; dar', déca se voru adevéri scirile telegrafice, încátu ni anuncia ele pâna in momentu, ca ostirile principelui Carolu au contribuitu multu la debelarea si in urma' la umilirea nefericitá a eroiceí armate a lui Osman, precum si la intrég'a catastrofa, atunci nu mai avemu ce dice alt'a decâtu ca Russi'a si póte gratulá la acésta victoria castigata prin bravur'a armatei aliatuluí seu.

Ce inse ne dóre si supera, ma chiaru ni revólta inim'a cumplitu este ingamfarea si cerbici'a neumana si neioiala a unui principe odinóra vasalu fatia de unu probatu si renumitu comandante turcescu, cum este Osman-Musir Gazi. Se dice, ca densulu inca cu dóue dile inainte de a se decide a crumpe cu atacu din Plevn'a aru

fi iniciatu capitularea sub conditiuni demne de unu beligerante eroicu, si spre acestu scopu a si tramisu unu parlamentariu in cuartirulu generalu alu inimiculu panditoriu, anume cu o scrisóre adresata persónei marelui principe Nicolau; dar' acést'a desconsiderându scrisórea, refusa a o deschide macaru ci indrumá pre parlamentariu la principele Romaniei Carolu, cá la comandantele supremu celu recunoscutu de Imperatulu tuturoru rusiloru. Parlamentariulu lui Osmanu, desí nu avuse mandatu de a se presentá lui, totusi o facú; dar' ingamfatulu de principe românescu (oláh fejedelem) si mascatulu de comandante supremu (ál fohadvezér) respinse ori ce negociare de capitulare si astu-feliu leulu celu neinvigibilu, spaim'a infioratória a aliatiloru moscoviti-románi, eroiculu si victoriosulu Osmanu, fú silitu a intreprende cu fortia iesirea, la care devení invinsu; dar' totusi nu-si depuse sabi'a in mânile perfide ale principelui románu Carolu, ci capitulá espresu inaintea gloriosulu mare Imperatu Alesandru.“

Sibiú 29 Novembre.

(Diurnalistic'a magiara despre armat'a Romaniei. — Bravurele ostasiloru románi in resbelulu orientalu. — Impintenarea tinerimeí magiare-aristocrate la însufletire militara-belica!)

(Urmare).

Lumea nu cunoscea bine virtutea soldatulu románu, pre care i-lu persiffla diurnalele reu-voitóre; inse o cunoscu din fapte necontestabile. O fóia engleza „Times“ publicá mai de una-di unu prea interesantu dialogu dintre atasiatulu militariu alu Angliei si alu Franciei, pe care-lu reproducu „Presse“ din Vien'a in Nr. 361 a. c. si care enaréza urmatorea episoada:

„Ambii atasiati mentionati facându o revista asupr'a transieiloru (sianturiloru) dela redut'a Griviti'a au fostu frapati vendiendu pre ostasi románi — dorobanti stându neclatiti in sianturi pline de apa, ce ajunse pâna la briulu ostasiloru; englezulu reflectá francesulu; „ce minunati si otieliti suntu acesti feciori, me prinde mirarea cum nu intiepenescu de umediél'a atátu de frigurosa si periculósa; se vede ca suntu ómeni din clas'a poporuluí mai nedelicatu — de rendu.“ Englezulu inse fú uimitu, cându unulu dintre bravii osteni respunse in limb'a franceza: „multiamescu dle de complimente; dar' intre noi suntu multi si de ace'a cari nu au crescutu totu pe munti si in câmpii!“ De aci se incinse apoi unu discursu si mai interesantu; englezulu fú curiosu a sci: ca cine este acelu tineru care grai frantiozesce? facú pre colegulu seu — atasiatu militaru francezu sa-lu intrebe si intrebându-lu, voiniculu ostasiu románu indata i respunse in cei mai fini termini, ca este absolutu tecnicu d' Parisu si-lu chiama Rosetti!!

Vedi dle, dise francesulu coleguluí seu englezu, — tineri cá acést'a se afla fórté multi inrolati cá voluntari in armat'a romána, si ei suntu nepretentiosi si resignatori la superb'i'a de ranguri militare si de distinctiuni; se simtu prea fericiti si suntu ambitiosi a se poté luptá alaturea cu fii poporuluí de rendu cu simplii gregari, pentru independinti'a si libertatea patriei! Dá asiá este, — vedu si recunosc ca suntu bravi si curagiosi acesti tineri, dise englezulu; inse si turcii suntu asemene eroi pentru ca suntu fanatisati pâna la estremitate. Dá si turcii suntu curagiosi, inse ostasi románi 'i intreca si li insuffla frica mai mare de cátu cei rusesci, — reflectá francesulu. — Cum asiá dise englezulu: ai vediutu D-Ta cu ce resolutiune si curagiu au aperatu turcii redutele Griviti'e, atacate de románi; ei mai toti au remasu morti in ele. Ei d-t'a vediuita-i pre románi cum se urcau pe scári asupr'a redutei ce o luara cu asaltu! Si én spunemi rogute: cum distingí D-Ta eroismulu manifestatu in lupta ofensiva de curagiulu fortiatu in positiune defensiva? Care ostasi au doveditu mai mare eroismu: turcii din de-

fensiva lasându a fi strapunsi cu baionetele dorobantiloru, ori acesti'a cari cu baionete in asaltu luara redutele un'a cáte un'a si le si dominara. Englezulu remase amutitu si uimitu la tóte aceste evenimente fapcte, deplinu constatate si de toti recunoscute — numai „de diurnalistic'a magiara nu!“

Tóte aceste episoade de pe câmpulu resbelulu demustra in modu eclatantu virtutea si valórea cea adevérata militara a armatei române, carea cu mandria ocupa locu in concertulu resbelulu orientalu. Despectatorii si persiflatorii de odinóra cu fatia posomorita, luându-si inim'a in dinti, vrendu-nevrendu se vedu necesitati a-si manifestá si ei marea surprindere in acestu respectu. Asiá cetiramu mai de une-dile in fruntea foiei magiare „Hon“ Nr. 314, unu articulu de fondu din condeulu celebrulu literatu magiaru, „Jokai“, prin care densulu depinge cu coloru poetice marea insemnatate a artei militare si absolut'a necesitate cá junimea aristocratiei magiare, in virtutea traditiunei si a renumelui strabuniloru eroici, sa nu degenereze in letargia, ci privindu la alte state, natiuni si popóre mari europene, sa véda cum esceléza junimea acelor'a, bunaóra cea din Germani'a si Franci'a in resbelulu dela 1870, apoi junimea Rusiei in resbelulu actualu orientalu.

Enaréza dlu Jokai cum acea tenerime studiósá la diferite ramuri de sciintie nu s'a marginitu numai, a terminá cursurile in universitati si academii, ci terminandu-le s'au pusu cu seriozitate si pe studiulu artei militare, din care au esitu invescuti cu cunoscintie perfecte strategice si tactice neaperatu trebuincióse si folositoare pentru statu si patria mai vertosu in tempuri grele si amenintátore, cum suntu evenimentele resbelice; apoi cine nu scie si nu cunósce bravurile reportate de cátra acei juni — mladitie ale marei natiuni germane, franceze si russe in resbele!

Punendu dlu Jokai aceste esemple la inim'a junimei aristocrate magiare, apeléza la simtiulu ei patrioticu si o impintena cá sa imiteze pre cea din statele mari europene, sa nu-si urésca tempulu liberu, ci sa studieze cu diligintia art'a militara, cá asiá la casu cându patri'a aru devení in periculu — de care in totu momentulu se pare amenintata — sa nu fia avisata numai la armat'a comuna, in care mai toti oficierii superiori suntu straini adeca nemagiari, si mai cu séma cei din fostele confinii militare desfiintiate; pre cându — durere — fii natiunei magiare in lips'a de calificatiune mai superióra militara — chiaru si in militi'a teritoriala (honvédség) suntu inferiori, — si nu o ducu mai departe decâtu abiá pâna la suboficier, corporali si sergenti!

E dreptu, dice dlu Jokai, ca numerulu junimei nóstre magiare este fórté marginitu încátu abiá ajunge la ocuparea posturiloru de ampoiati si diregatori publici, cari posturi din punctu de vedere alu sublimei idei magiare si alu interesuluí puru magiaru bine intielesu, nici nu potu fi lasate a se ocupá de individi de alte elemente nemagiare cu simtieminte contrarie sublimeloru idei magiare!!

Indigitările aceste, ori-care cetitoriu le va pricepe; ér. noi ni le esplicámu asiá: ca dlu Jokai aru dorí cá tenerimea magiara sa nu remana inderetrulu celei din Romani'a, de care nu amintesce o iota; ba mai multu, ea sa ocupe pretotindenea posturi si in armata si in statulu civilu.

C

Dle Redactoru! In „Tel. Rom.“ nr. 91 aparú un'a corespondintiá despre restaurarea represantantieí com. din Orestia. Ve rogu sa bine-voiti a dá locu urmatóreloru reflexiuni:

Este adevératu, ca acum 7 ani s'a facutu intre sasi, unguri si románi unu compromis, in urm'a cárui'a, fiesce-care nationalitate si alegea din sinulu seu 1/3 din numerulu intregu alu reprezentantieí. Dar' acést'a se facea totu-déun'a pre bas'a unei intielegeri prealabile inainte de alegere. Románi cá totu-déun'a si cu ocasiunea acést'a ce intielegere au facutu? Cându venira la ide'a de a se intielege in privinti a acésta, asteptara sa le cada mur'a in gura, cáci sasií facura iérasí compromis cu ungurii, cum 'lu facuse románi in 1874 cându se alésa Dr. Tincu oratoru si odata deputatu la universitate cu ungurii. Cine e caus'a de acestu compromis s'a delaturatu si románi remasera isolati cá si mai nainte, si avisati la grati'a acestor'a?

List a celoru 9 rom. cari au venitu alesi, au decis'o ungurii si sasií dupa ce au primitu inainte de consultárele lorú asupr'a persóneloru, dar' compromisulu intre ei erá déjà satoritu — un'a lista recomandata de unu románu, in care mai întâiu erá scrisu densulu, dupa acea tatalu seu, etc. totu ómeni pre cari i-au cam alesu si cei 28 (dintre 101) alegatori in 7 Novembre.

In urm'a acestei proceduri sasi si unguri s'au afluatú indispusi a primí list'a acést'a de aceea si-au permis a compune densii list'a celoru 9 rom. cari au venitu alesi anume: N. Popoviciu, Ios. Orbonasiu, Demetriu Eli, Claud. Vladu, Sim. Corvinus, Georgiu Baciú, Nic. Barbu, Ioanu Stoianu si Nic. Trifu. In loculu acestui'a la votare a intrunitu majoritate de voturi Irimie Boc'a, omu de caracteru. Pentru acesti'a s'a superatu si indignatu corespondintele.

Ce principiu a condusu pre corespondinte mai departe a pune in comunitate plugarii d-sele si a eschide majoritatea dintre cei de susu, lasu sa judece on. publicu.

Delegatiunea de 3, amintita de corespondintele si esmisa din partea celoru 28 alegatori in urm'a intrunirii din 7 Nov. dupa ce ungurii si sasií facusera déjà compromis cu vre-o 8 dile intre ei — se duse la acesti'a sa recománde pre cei 9 alesi de densii, si ce sa vedi! unulu dintre acesti'a 3 denunciá in modu necorectu pre unii dintre cei mai de susu la sasi intr'unu feliu la unguri intr'altu feliu. Pe lánge tóte aceste si pe lánge tóte opintirile corespondinteluí ungurii si sasií sustienura in list'a lorú pre cei 9 de mai susu, acésta lista s'a tiparitu si inpartitu intre alegatori, pre acesti'a si románi de si dice corespondintele ca i-arú fi stersu au votatu de intrunira mai tóte voturile atátu a rom. cátu sasiloru si unguriloru, dovada protocolulu scrutiniuluí.

Nici acea afirmare nu este adevérata, ca preotii nostrii, protop. N. P. si preot. G. P. aru fi lucratu in contr'a celui mai demnu membru de bisericá si scóla, pre care 'lu tiene numai corespondintele de atare, cáci sciindu-lu alegatorii orasiuluí de mai nainte ca cine e, fiesce-care a avutu voia sa-lu stérgea séu sa-lu lase in lista fia románu, fia unguru séu sasu, de óre-ce fiesce-care alegatoriu dispune liberu de votuluí seu.

Apoi intrebu: Ce merite a facutu presiedintele comitet. parochiale N. Trifu orasiuluí, scólei si mai cu séma bisericéi, elu figuréza numai cu numele de atare, dar' in fapta cu totulu altu cine-va e presiedinte aceluí comitetu. Au dóra pentru acea merita asiá mare lauda, pentru-ca a sciutu cumperá in anulu trecutú 7 drb. actii dela „Albin'a“ cu 700 siepte sute fior. v. a. bani gat'a din cass'a bisericéi fára scirea sinoduluí parochialu? Au dóra pentru-ca au sciutu dá dimpreuna cu colegulu seu epítropu bisericéi 11 sute fiorini pentru repararea si acoperirea turnuluí bisericéi de materialu asiá de bunu (si solidu) încátu ploáudu la anu in turnu cá afara, a trebuitu biseric'a din nou a mai spesá vre-o cáte-va sute

fiorini? Au dora pentru ca lasa dimpreuna cu vestmintele calusieresci, care sunt proprietatea scolei, a si le insusi coleg'a seu episcopulu bisericeii de a le lui si atunci candu altii staruiescu a face catu de putienu venitu scolei, cu arangiarea de balu etc. nici vestmintele nu le potu capata arangerii dela densii (cei de susu) ca sa se pota produce inaintea streiniloru cu jocuri nationali?

E tristu, ca romanii din Orestia, in urm'a neintielegeriloru, devenira a fi avisati la gratia streiniloru, dar' cine e caus'a la tote aceste? pote chiaru urditoriulu corespondintiei, caci pana candu nu venise dela Sebesiu aici a esistatu cea mai buna concordia si intielegere intre romani in tote causele nationale catu si bisericesci.

Aceste ca respunsu la cele publicate in nr. 91.

Varietati.

*(Parastasu.) Diu'a de Santulu Andreiu s'a serbatu in modu solemnelu de catra corpulu invetiatorescu, tenerimea scolara, si de catra totu poporulu din Saliste.

Dupa finirea liturgiei s'a celebratu **Parastasu** pentru „**Marele Andreiu**“ de catra preotimea locala cu asistenta numerosa, la care ocaziune invetiatoriulu **Nicolau Ivanu** a tenuity o cuventare, in care a aretatu faptele si meritele Marelui Archiereu, si carea fu ascultata de cei presenti cu celu mai viu interesu.

Nu putemu sa nu gratulamulu din destulu junelui invetiatoriu pe cariera-i noua, — si sa dorimu ca scolele nostre sa aiba in curendu totu astfelu de invetiatori calificati si la culmea misiunii loru.

* *Unu nasiu curiosu.* — Unu marinariu in momentul de a muri, primisce pe confesoru. — Ti-e impacata consciinta' a fiule? 'lu intreb'a preotulu. — Da, parinte; eu amu saversitu unu faptu bunu in vietia mea. Amu convertitu pe unu jidanu. — Cum acet'a? — Omulu meu cadiuse in apa; eu m'amu repeditu dupa elu l'amu luatu de peru si i-amu disu: Voiesci sa fi crestinu? — Nu, 'mi respunse elu. — Astu-feliu l'amu cufundatu in apa. Apoi l'amu scosu din nou si l'amu mai intebatu odata, deca vrea sa fie crestinu. — Da, da, mi-a respunsu elu, vreu sa fiu crestinu. — Ei bine! i-amu disu, si l'amu lasatu sa mora ca crestinu.

* *Unu epizodu:* In spitalulu dela Turnu Magurele unu bietu soldatu ranitu de morte, 'si dedea sufletulu.

Preotulu siede la langa elu cu luminarea in mana si-lu esorta sa resiste cu barbatie la ultimulu actu alu esistentiei pamantesci.

— Ai cugetulu impacatu? 'i dice preotulu.

— Da parinte respunse, soldatulu, amu indeplinitu de curandu o fapta buna amu facutu pe unu turcu crestinu.

— Cum asi'a? intreb'a pop'a curiosu.

— Intrasemu in Griviti'a si unulu din Turcii cadiuti 'mi cere ajutoriu. Me apropii de densulu sa-lu ridicu, dar' atunci elu scote iataganulu si vrea sa me strepunga; catu ai clipi din ochi l'amu si pocnitu preste mana, de-i sari cutitulu catu colo. „Ajutoriu iertame“ 'mi repeta elu vediendu ca-i punu tiav'a puscei mele in pieptu.

Continuarea contribuirilor de bani

pentru ostasii romani raniti din Romania.

(Colecta XXX.)

Dela dlu Georgiu Chir'a invetiatoriu in Maceu 5 fl., apoi prin dlu **Melentie Boto** invetiatoriu in **Sieitinu**

cottulu **Cianadu** dela urmatorii domni contribuitori:

Teodoru Popoviciu parochu 3 fl., Alesandr'a Popoviciu 2 fl., Teodor'a Popoviciu 1 fl., Sofi'a Popoviciu 1 fl., Melentie Botto docente de clas'a II-a 2 fl., Demetriu Marcoviciu parochu 2 fl., Hermin'a Marcoviciu 1 fl., Georgiu Romanu docente de clas'a I-a 1 fl., Persid'a Romanu 1 fl., Maric'a Romanu 1 fl., Pavelu Mercea parochu 1 fl., Effi Popoviciu 1 fl., Petru Mesariosiu cassariu de contributiune 1 fl., Teodoru Rusu tutoru orfanalu 1 fl., Ladislau Marcoviciu adjunctu notariulu 5 fl., Pavelu Romanu episcopu prim. biser. 50 cr., Georgiu Achimasu cantoru 20 cr., Michaiu Truti'a economu 10 cr., Dimitrie Draganu econ. 1 fl., Antonie Gebelesiu econ. 20 cr., Dimitrie Costea cocociaru 10 cr., Teodoru Romanu econ. 10 cr., Arcadie Draganu econ. 1 fl., Georgiu Bujiganu econ. 20 cr., Nicolae Mosiunegu juratu 20 cr., Constantinu Roscau clericu absolutu 1 fl., Nicolasiu Ars'a rotariu 10 cr., Iuonu Semlecanu economu, 10 cr., Paulu Maioru preotu gr. cath. 1 fl., Nicolau Maioru juristu absolutu in Oradea mare 1 fl., Iuonu Delimanu juratu 10 cr., Teodoru Precupasiu jude administrativu 50 cr., Emanuelu Kaufmann arendatoriu 2 fl., Gratianu Budo docente gr. cath. 1 fl., Eli'a Tóth stadiante de a VII clasa 1 fl.

laolalta 35 fl. 40 cr.

Sum'a: 40 fl. 40 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXIX publicata in nr. 94 alu „Telegr. Rom.“ cu: 3068 lei 70 bani si 2685 fl. si 77 cr. v. a.

Sum'a

totala: 3068 lei 70 bani si 2726 fl. 17 cr.

(Va urm'a.)

Sibiu, 12 Decembre 1877.

Judit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuirilor de obiecte

pentru ostasii romani raniti din Romania.

Dela **Elia Popu** invetiatoriu in **Siomcut'a mare** 10 kgr. scame; dn'a **Caliope Boiu** din **Sibiu** 1 kgr. 2 dgr. scame; dn'a **Alesandrin'a Popoviciu** 1 kgr. scame si dn'a **Persid'a Romanu** din **Sieitinu** 50 dgr. scame.

Prin dlu **Demetriu Cuteanu** parochu si protop. onor. in **Sacadate** dela urmatorii contribuitori:

Veronic'a Cuteanu preutesa 2 camesi, 1 stergariu si 1 kgr. de scama, **Pompeli'a Cuteanu**, scolaritia 1 kgr. scama, **Veturia** si **Aureli'a Cuteanu** 1/2 kgr. scama, **An'a I Macsimu** 1 masa vergata, **Mari'a Radu** 1 stergariu, **Saft'a Nanu** 1 sterg. **Saft'a Antonie** 1 sterg. **An'a Donu** 4 legatote, **Saft'a Andreiu**, **Saft'a A. Prie**, **An'a Zacharie**, **An'a Georgi Iancu**, **An'a Pavelu**, **An'a Hondr'a**, **Saft'a Tonchinu**. **Mari'a Liulea**, **Mari'a Toderu**, **Saft'a Podea**, **Saft'a Toderu**, **Mari'a T. Barbu**, **Mari'a C. Stefu**, **Mari'a Moisinu**, **Mari'a Stanciu**. **An'a Bucuru**, **An'a I. Iordachie**, **Mari'a Podea**, **Saft'a I. Petc'a**, **Mari'a I. Macsimu**, **An'a I. Petru Best'a**, **Elen'a F. Iosefu** **An'a Istodie**, **An'a Urcanu**, **An'a C. Georgiu**, si **An'a C. Cabuzu**, cu totele impreuna 76 bandagie (legaturi).

(Va urm'a.)

Sibiu, 12 Decembre 1877.

Judit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Viena.

Din 3/15 Decembre 1877.

Metalicele 5%	63 95
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67 —
Argintu	105 20
Galbinu	5 65 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	9 57
Valut'a noua imperiale germãna	58 95

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuviintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiececanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asiedierea unui capelanu in parochi'a **Tatou**, prin acet'a se escrie concursu cu terminu pana la 31 Decembre a. c.

Emolumintele suntu:

1. Dela 140 de fumuri cate 8 cupe cucuruzu in bombe.
2. Dela 70 fumuri cate o di de lucru (claca).
3. Din tote venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tote acestea venite dau computeate in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocup'a acestu postu de capelanu au de a-si aterne concursele sele instruate conformu statutulu organicu pana la terminulu susu indigitatu la subscrisulu.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p.
protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

1-3

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III **Ciung'a** in proto presbiteratulu gr. or. alu **Muresiului** se escrie concursu conformu maritei ordinatiuni consistoriale din 19 Februaru a. c. Nr. 406. B. cu terminu pana in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978° pentru celelalte cladiri aflatoare pe acestu loc, fiindu ale reposatului preotu pana candu se voru rescumpera din partea parochiei, se voru platit interese anuali.

2. 5 jugere 1015° agru, 3 jugere 1029° fenatiu, 2 jug. 760° padure (tufe) 1 jugeru, 1294° cimiteriu si pasiune.

3. Dela 57 familii cate o feldera de cucuruzu sfarmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruzu si stola tertialitatea e a cantorelui.

Doritorii de a ocup'a aceta statiune au a-si aterne concursele instruite conformu statutulu organicu pana la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, **Maros-Ujvar**.

Santu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisianu, m. p.
adm. protopopescu.

3-3

Nr. 111. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a **Blasielu** proto presbiteratulu **Ternavei-inferiore**, se escrie concursu in urm'a ordinatiunii prea Ven. Cons. archiepiscopu de dto 10 Novembre Nr. 2864—1877 cu terminu pana in 8 Ianuariu 1878 st. v. candu va fi si diu'a de alegere pre langa urmatoarele emolumente:

- a) Casa cu doue incaperi, curte si gradina, precum si alte superedicate necesarie de economia.
- b) Portiune canonica de 14 jugere dintre care 10 jug. aratoriu 4 jug. cositura.
- c) Dela 160 familii cate o ferdela de cucuruzu in bombe.
- d) Venitele stolari satorite de sinodulu protopresbiteralu.

Tote aceste computeate in baiu dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocup'a aceta parochia au a-si aterne concursele lor instruite conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu pana la terminulu susu amintitu.

Deagu 22 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Daniilu de Tamasiu,
adm. prot.

2-3

Edictu.

Melitonu Haid'a, din comun'a **Lo-manu** cerculu **S. Sebesiului** si-a parasitu legiuit'a sea socia **Judit'a** nascuta **Ioanu Barbu** din **Petrifaleu** cerculu acela'si, trecendu in **Romania** mai bine de 3 ani de dile fara a se sci loculu unde se afla si fara de a da vre-unu semnu de vietia in intervalulu acet'a se citeza prin acestu edictu a se present'a inaintea subsemnatului foru matrimonialu in restempu de unu anu si o di dela datulu de josu, ori in persoana, ori prin unu imputernicitu alu seu, caci la din contra procesulu divortialu urditu de soci'a sea prin incus'a dto 20 Iuliu 1877 se va pertrata si decide si in absentia lui conformu prescrizeloru bisericeii nostre.

S. Sebesiu, 23 Novembre 1877.

Scaunulu protopr. gr. res. ca foru matrimonialu.

Ioanu Tipeiu,
protop.

2-3

Anunciu.

Se cauta unu pedagogu romanu pentru unu institutu privatu de baieti in **Romania** cu obligatiunea de a da lectiune de clasele primarie. Conditiiunile suntu favorabili. Informatiuni la

V. Romanu,
in Sibiu.

A esitu din tipariu dilele aceste:

1-3

AMICULU POPORULUI

calindariu pe anulu 1878

de

Visarion Romanu.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu: **I Teestu.** Cronologia, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomic (reveditu si inavutitu), calindariu evreilor, convitiulu telegraficu, mersulu diligentiiloru, despre timbre, turgurile, valoarea cuponiloru.

In partea a dou'a: Astrucatii, istoria unei mari nenorociri, — Despre temperamente de Dr. I. Al. **Lapedat**, — Despre insemnatarea testamentelor de Dr. **M...n**, — Cazacii, — Despre ostasii turci, — Legea de usura. — **Agronomia:** Clasificarea pamenturiloru dupa plante, — Cum are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albinelor, — Tabela pentru poterea incoltitoare, periodulu vegetatiunii si greutatea de midilocu a celoru mai principale plante agricole, — Mediculu de casa, — **Poesii.** — **Varietati:** torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuntiuri.

II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la panda, matrozi turci, angagiari de basibozuci, recruti turci plecandu in Asia, — prizonieri bulgari in Ruscicu, basi-bozucii o torpila esplodandu.

Pretiuulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., — 10 esemplare 4 fl. 50 cr. — 25 esemplare 10 fl. — 50 esemplare 18 fl. 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. —

Se pote trage deadreptulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiu, cum si prin tote librariile si venditoriile sciuti.